

El futbol de l'Euro, a debat

JORDI FINESTRES

No hi ha dubte que el futbol viu una nova realitat marcada pel poder de la televisió, el vehicle comunicatiu que ageganta els clubs de futbol i enforteix una mica més l'estatut d'un esport que s'ha coronat rei —o l'hi han coronat—. S'ha de tenir en compte, per exemple, que la participació d'un equip en la Lliga de Campions li garanteix, independentment dels resultats esportius, un mínim de 2.000 milions de pessetes. No cal oblidar que un bon percentatge dels pressupostos dels grans clubs provenen dels drets televisius regulats per una audiència que paga per veure unes grans estrelles amb uns salaris astronòmics que s'emporten tranquil·lament el 50% o 60% dels diners recaptats pels clubs de la televisió. Ja es veu, doncs, que és allò del peix que es mossega la cua d'un negoci que sembla que no hagi d'acabar-se mai, mentre el futbol tingui l'avantatge de ser un fenomen social, una vàlvula de desfoga dels tràfecs de cada dia o un succedani de sentiments patriòtics..., tot plegat li ha donat una idiosincrasia ben singular durant tot aquest segle XX. Però arribats a l'any 2000, la pregunta és si continuarà aquesta dinàmica durant el mil·lenni vinent o si resistirà gaire aquest globus inflat per múltiples interessos econòmics...

La pèrdua d'identitat creixent dels clubs europeus en favor del gran espectacle mediàtic ha encès el senyal d'alarma als despatxos dels dos poders del futbol mundial, la FIFA i la UEFA. Els seus presidents, el francès Joseph Blatter i el suec Lennart Johanson, dirigents de l'aparell mundial i europeu respectivament, han demanat a la Unió Europea un tracte d'excepció per al futbol, que l'alliberi del marcatge a què es tro-

ba sotmès des del 1995 a conseqüència de la Sentència Bosman, que legitima la lliure circulació d'esportistes pels països de la Unió. El 10 de novembre proposat Blatter, amb el suport de la majoria de governs de la UE —entre els quals hi havia l'espanyol— va demanar a la comissària d'Educació i Cultura de la Unió Europea, la luxemburguesa Viviane Reding, que els equips només poguessin alinear un màxim de cinc jugadors estrangers, i que un mínim de sis haguessin de ser nacionals. Reding va denegar la petició, tot i que es va comprometre a protegir la formació de jugadors, desviant una part dels drets de televisió als equips que tenen cura del futbol base. La qüestió és, segurament, d'evitar casos com el dels joves espanyols campions del món sub-17, que no tenen opcions de jugar amb el seu equip, a excepció del blau-grana Nano, que ja ha estat "inscrit" en la llibreta de Van Gaal. Ara, si el futur dels

L'Eurocopa que es disputa als Països Baixos capitalitza l'actualitat futbolística de l'any. La seguretat als estadis és un dels punts d'atenció.

clubs és una incògnita, les seleccions "nacionals" no pateixen, de moment, per la nacionalitat dels seus membres.

Així, els millors setze conjunts europeus, comunitaris o no, s'aplegaran del 10 de juny al 2 de juliol a Bèlgica i Països Baixos per disputar l'Eurocopa 2000, que serà, segons els seleccionadors, la més competida de la història. Les dades parlen de 31 partits disputats en vuit ciutats dels Països Baixos i Bèlgica, diuen que l'estadi Rei Balduf de Brussel·les serà la seu de la cerimònia inaugural, i que el De Kulp, de Rotterdam, viurà la gran final, i que el pressupost global és d'uns 9.000 milions de pessetes, provinents de la televisió, la venda d'entrades i dels patrocinadors.

Allò que ningú no pot assegurar és l'èxit que depèn, quasi exclusivament, de l'eficàcia de les mesures de seguretat, perquè la gran preocupació dels organitzadors és la violència dels *hooligans* anglesos, alemanys i holandesos. Els quatre batlles d'Eindhoven, Ams-

ARXIU / EFE

Les apostes de l'Eurocopa de seleccions afavoreixen Alemanya, encara que el pronòstic és més obert que mai perquè el nivell dels participants és realment excel·lent.

terdam, Rotterdam i Arnhem, seu dels partits als Països Baixos, ja han fet saber que prohibiran la disputa dels partits si no s'hi garanteix la seguretat. No seria la primera vegada que es donés un fet com aquest en un país escarmentat pel salvatgisme dels oranges radicals. Fa uns quants mesos els aficionats de l'Ajax i del Feyenoord es van citar per Internet per disputar una batalla campal que va acabar amb la vida d'un jove. Les autoritats belgues també tremolen, sobretot la ciutat de Charleroi, escenari d'un matx tan conflictiu com l'Alemanya-Anglaterra, el 17 de juny. La Fundació Euro-2000, responsable de l'organització del torneig, és conscient que més d'un milió d'aficionats dels setze equips es desplaçaran als països amfitrions per animar els seus i saben que no tothom hi anirà en so de pau. Per evitar que les vuit ciutats esdevinguin autèntiques casernes militars, un exèrcit de 4.000 voluntaris vetllarà perquè ningú no s'exalti més del compte. Amb tot, ja s'han retirat tots els permisos d'estiu de la policia neerlandesa i belga i s'ha prohibit la venda d'alcohol als estadis i rodalies els dies de partit. Allò que més preocupa les autoritats és que els violents no s'aprofitin de la diversitat legislativa imperant en cada país. Mentre a Bèlgica hom pot retenir un *hooligan* durant vuit hores sense fonament judicial, els Països Baixos apliquen la justícia ràpida. El ministre d'Interior neerlandès, Bram Peper, ha demanat la reinstauració dels passos fronterers mentre duri l'Eurocopa per evitar fuites de l'un país a l'altre, a conveniència de l'acusat.

En l'aspecte purament esportiu, les apostes afavoreixen Alemanya, tot i que la selecció amb millor quocient és l'espanyola, cap de sèrie del torneig, juntament amb els amfitrions i els alemanys, que són els campions actuals. A banda l'Alemanya-Anglaterra (per cert, també seran rivals en la fase de classificació del Mundial 2002), hi haurà un xoc interessant entre les seleccions dels Països Baixos i França, campiona del món el 1998, a l'Amsterdam Arena.

L'equip espanyol, dirigit per José Antonio Camacho, tindrà de rivals del grup C les seleccions de Noruega, Iugoslàvia i Eslovènia, amb les quals teòricament no hauria d'ensopegar per accedir als vuitens de final, on se les hauria, probablement, amb França o els Països Baixos. El pronòstic és més

Si en els Barça-València de lliga o de copa es concentra l'essència del futbol, amb grans dosis d'emoció, de bon joc i polèmica, què no passaria en un duel en la Lliga de Campions?

obert que mai perquè el nivell dels participants és realment excel·lent. És difícil de trobar enlloc més una constel·lació com la que formen Zidane, Beckham, Raúl, Del Piero, Figo, Kluivert, Mijatovic o Guardiola.

Tot i els bons propòsits del capità del Barça i de Quique de Lucas en un espot televisiu, la selecció catalana té encara un llarg camí a recórrer abans de poder participar en una Eurocopa. Segur que no serà tampoc el 2004 a Portugal, si és que significa res l'obstrucció oposada, l'estiu passat, pel govern espanyol a la llei del Parlament català que regula les seleccions esportives.

Quant a les competicions de clubs, un equip, el Manchester United, i un jugador, Rivaldo, han estat els protagonistes indiscutibles del futbol europeu l'any 1999. Si els anglesos ho han guanyat tot (Cup, Premier League, Lliga de Campions i Copa Intercontinental), l'astre brasiler ha monopolitzat els guardons individuals (Onze d'Or, World Soccer, Pilota d'Or i segurament, FIFA World Player). La final de la Champions League, el 24 de maig a París, podria ser el pretext ideal per a veure el millor jugador contra el millor conjunt. Però perquè això passi, el club de Rivaldo, el FC Barcelona, ha de resoldre els problemes esportius que el tenen travat aquest final del 99. I la junta directiva de Josep Lluís Núñez ha de buscar solucions, si vol que el macroprojecte Barça 2000 sigui una realitat.

Un altre equip que també vol ser present a París és el València de l'argentí Héctor Cúper, un equip que, emulant la història de Dr. Jekyll i Mr. Hyde, ha conjuminat actuacions brillants a Europa i partits discrets en les competicions hispàniques. Sens dubte, una final a la ciutat de les llums seria un somni per a una afecció tan devota de l'equip i d'un jugador, *Piojo* Claudio López, que tot indica que després de l'estiu jugarà a Itàlia.

També el Reial Mallorca vol participar en una final continental, la de la Copa de la UEFA, oimés d'ençà que ha trobat en el gallec Fernando Vázquez la pedra filosofal que li pot resoldre el desastrós començament de temporada. La tornada del central Marcelino seria un reforç de luxe per als mallorquins, que el març es disputaran amb el Mònaco els vuitens de final de la UEFA Cup, una competició que viurà la seva final a Milà.

Finalment, un apunt per a l'Espanyol, que celebra el seu Centenari i que, aprofitant que es troba en festes, no es conformarà a mantenir la categoria, ans lluitarà per una plaça europea per fer feliç l'afecció de Montjuïc. Tot i que el planter blanc-i-blau sembla inesgotable, Brindisi ja ha incorporat el davant Manel, i aspira a fer tornar el "fill pròdig", Jordi Lardín i a fitxar un altre fill, en aquest cas el del mite Johan Cruyff, Jordi. Ja es veurà com els roda la pilota, a tots plegats.